

Hunfosposten

Nr. 7

August 1952

4. årg.

DEN GAMLE GARDE

Som nevnt i forrige nummer av Hunfosposten fylte Hans Johannessen 80 år den 12. juli. I den anledning oppsøkte vi ham i hans koselige lille hus ovenfor Hunfos stoppested for å få ham til å fortelle litt fra sin lange arbeidsdag ved Hunfos Fabrikker. Johannessen sluttet på Hunfos i 1937 etter å ha arbeidet her i 50 år, og ble i 1938 dekorert med Kongens for-tjenstmedalje.

— Der kan da ikke være noe nytt for meg å fortelle, sier han beskjedent, der har jo vært så mange andre som har fortalt fra Hunfos i gamle dager.

Men etter litt overtalelse får vi Johannessen på glid. På vårt spørsmål om hvor han er født, forteller han at han er født i det huset på Vennesla som ble flyttet, og som lærer Mjåland nå bor i. Foreldrene var innflyttere. Faren var kommet fra Lyngdal, og moren var født i Kvinesdal. Faren døde tidlig, og moren giftet seg igjen med Magnus Olsen, som var svensk av fødsel, og som arbeidet på Hunfos. Selv begynte Johannessen å arbeide på fabrikken som 15 års gutt — sommeren etter han var ferdig med skolen og konfirmert.

— Hvor på Hunfos var det du begynte?

— Det var ved pappmaskinen i Sliperiet hos Tharaldsen. I Sliperiet var jeg i 5—6 år. Vi var 8 mann der, og de eneste som lever foruten meg selv er så vidt jeg vet Albert Salvesen og Martin Rønningen.

— Hvor stor var produksjonen av tremasse i den tiden?

— Jeg tenker det var en tre hundre tonn i uka.

— Det gikk vel ikke så lett vint da med å mate slipeapparatene som det gjør nå?

— Å nei, da måtte vi stå og legge kubben rett på steinen og mange ganger måtte vi kløyve kubben før vi fikk'an på. Nå går det jo så lekende lett med de pipene de legger veden i.

— Hvordan var betalingen den gangen?

— Den var ikke rar — 75 og 80 øre dagen. Det var nattarbeide og dagarbeide annen hver uke.

Fra Sliperiet flyttet Johannessen over til den gamle cellulosefabrikken, og sto også der en lang tid ved «pappen». Her arbeidet han lenge sammen med Johan Hagman. Det var bare to mann på hvert skift.

— Det var i den tiden Hunfos fikk besøk av svenskekongen, forteller Johannessen videre, og kongen kom også inn for å se cellulosefabrikken. Det var Johan og jeg som sto ved pappmaskinen. Kongen sto og så på oss en stund, og så fant han på at han selv ville prøve seg. Han fikk pappmaskinpinnen, som var spiss i den ene enden og formet som et hammer-skaft i den andre enden. Men det gikk ikke så rart for ham. Kongen reiv og sleit i pappen, og det ble

bare filler — en hel haug til slutt. Han skjønnte snart at det ikke kunne gå og ga det opp. Pinnen som han hadde brukt var det en eller annen som tok vare på som souvenir. (Det var visstnok bestyrer Asker, og ifølge Johan Hagman ble den sendt til Oslo sammen med pappfillene).

Det var ved middagstid kongen var på Hunfos. Etter besøket her dro kongefølget til Vigeland hovedgård. På Hunfos ble vi fri resten av dagen, og om kvelden var det stor fest på sletta ved bestyrerboligen for alle på fabrikken. Det var svært greit. Maten ble laget på kjøkkenet i bestyrerboligen — og drikkevarene hadde de i kjelleren der. Det var ikke så lite drikkevarer, men der var ikke noen fyll. Det var dans til langt på natt.

Johannessen forteller videre om den store flommen høsten 1892. Halve fabrikken sto under vann. Vannet gikk helt opp til verkstedet, og både kontoret (det gamle) og bestyrerboligen sto langt ute i elven. I bestyrerboligen måtte de flytte møblene opp i 2. etasje, og alt på kontoret måtte ryddes ut. Sommerfeldt, som var bestyrer, flyttet til byen og ble der til det hele var overstått. Fabrikken ble stående en god stund etter at elven hadde falt igjen, da det var atskil-lig som vannet hadde ødelagt.

Brannen i 1895 kan Johannessen også fortelle endel om. Det var renseriet, sliperiet, hollendersalen og fyrhuset som strøk med. Heldigvis sto papirmaskinene i murhus, ellers var nok de også blitt ødelagt. Det var en voldsom brann. Hollendersalen og cellulosen var to store bygninger som sto side om side. De sto begge i lys lue på en gang og brant helt ned til grunnen. Brannen begynte

mellom 8 og 9 om morgenen den 18. februar, og årsaken skulle være et lager på turbinakselen som hadde gått varmt. På siden av lageret gikk der en rem som det tok fyr i, og denne førte ilden med seg opp i renseriet så det tok fyr der. Det hele gikk på et blunk.

Fra 1916 av arbeidet Johannessen som plankestabler på saga. Sagbruket hadde tidligere ligget ovenfor verkstedet, men i 1913 eller 1914, sier han, ble det bygd bro over til Moøseidsiden, og sagbruket ble flyttet dit. Johannessen arbeidet på saga til året før han sluttet. Det skulle en god kondisjon til å være plankestabler, men han har alltid vært frisk og sterk. Bare det siste året fikk han noe lettere arbeid på tomten. Da ble det også mindre å gjøre på saga, idet man gikk over til å bruke mindre trematerialer til pakkingen.

Når en snakker om gamle dager, faller det naturlig å komme inn på forholdene i bygda da og nå. Johannessen synes forandringen er stor. Før i tiden var det voldsomt med fyll og spetakkel. Da kunne en treffe hele flokker med fulle folk på veien. En kunne få kjøpt brennevin i ankervis, ja, så møe en ville og hva en ønsket, og prisen var bare fra en krone til halvannen pr. liter. Men nå er det en fin bygd, sier han.

Selv om søndagene i kirketiden var det masse fyll. Folk pleidde å stå rundt kirken og handle, og aller verst var det når det var konfirmasjon. Pastor Thorkildsen, som senere ble biskop, og som Johannessen ble konfirmert for, fant så på å legge konfirmasjonen til en vanlig hverdag. Da ble det snart slutt med fylla, for midt i uken var jo folk på arbeid. Allerede etter et par år kunne konfirmasjonen flyttes tilbake til søndagen.

I 1894 flyttet familien inn i det huset Johannessen nå bor i. Det var et gammelt hus som var kjøpt på Kvarstein, og det kom ikke på mer enn femten hundre kroner oppsatt. Men beløpet var jo ikke så lite likevel, når daglønna var 80 øre. Huset bærer ikke annet preg av alderen enn at det er lite.

Andakt

Og Jesus sa til Bartimæus: Hva vil du jeg skal gjøre for deg? Han svarte: Herre, at jeg må bli seende. Luk. 18, 41.

Det var et underlig spørsmål dette til den blinde mann. Det vitnet om en rik hånd og et varmt hjerte. Han ga jo den fattige tigger full rett til å begjære hva han ville.

Jeg undres hva vi ville bedt om hvis vi fikk en slik anledning. — Tenk å kunne få *hva som helst* en bare ville! Vi ville nok spekulere vel og lenge.

Skulle vi vel ikke ønske oss penger, berømmelse, en trygg framtid, framgang i våre spekulasjoner, eller hva?

Bartimæus ba om å få se. Det var det største han visste.

Å se! Er der noe større? Overført på åndelige forhold er det det samme som å finne *sannheten* — det er å se og kjenne alt *som det er* — det er å kjenne virkeligheten. Det er å komme ut av mørket og løgnen og bedraget — å komme ut *i lyset, i dagen*, — å se!

Bartimæus fikk se. Den første han fikk se var Jesus.

Vil du ikke gjerne se Jesus? Det går an. Han selv kan gjøre underet med deg. Du kan se ham og dermed *Gud* og all hans herlighet.

Skal ikke dette ønsket være vårt?
Edin Holme.

Det er to måter å spre lys på — den ene er selv å være et lys, den andre å være speilet som reflekterer lyset. *Edith Wharton.*

Det er velholdt og pent, og så har Johannessen den store tilfredsstillelse å ha noe for seg selv.

Han har aldri vært gift. Nå bor han sammen med halvsøsteren, Karoline Magnussen, som stiller for ham. Begge har de sin velfortjente pensjon på Hunsfos Fabrikker, og vi under dem begge en lang og lys alderdom.

Bert.

Vi prater med

Nils Voreland som bl. a. har vært på Østlandet i ferien og besøkt endel papirfabrikker der.

— Hvordan kom du på å ta den turen? spør vi.

— Som formann i Arbeidstilsynet hadde jeg interesse av å se hvordan de har det på andre fabrikker.

— Hvilke fabrikker var det du besøkte?

— Det var først en hel rekke papirfabrikker i Drammensdistriktet, blant dem Star Paper Mill i Drammen. Deretter reiste jeg opp til Hønefoss og besøkte Follum Fabrikker.

— Hvordan synes du så arbeidsforholdene på disse fabrikkene var?

— Stort sett var de gode, men det vil jeg si: ingen av fabrikkene kunne sammenlignes med Hunsfos hva lokalene angår. Fabrikklokalene var flere steder gamle og hadde dårlig ventilasjon. På de fleste steder led fabrikkene av plassmangel. Tomtene var små, og der var ingen mulighet for utvidelse. Følgelig var lokalene trange og plassen liten.

Star Paper Mill var den første fabrikk jeg kom til. Det var en bra fabrikk og ganske interessant. Der var spesialmaskiner for servietter, bordduker, håndklær o. a.

Fabrikkens beskjeftiger ca. 150 funksjonærer og arbeidere, og alle som har 25 års tjenestetid blir tildelt Star-medaljen pluss kr. 1000. Det er noe de setter stor pris på.

På Star traff jeg forresten Rolf Karlsen som kom til Hunsfos i 1939 og var med og satte i gang Maskin 3 og 4 og arbeidet som maskinfører et par år. Han var nå formann derborte.

— På Follum var der vel også bra?

— Ja, sortersalen og spisesalen der var flotte. De var helt nye.

— Hvor mange mann er der ved Follum?

— Ca. 700 i alt.

— Fikk du inntrykk av at det ble ofret meget på velferdsarbeidet ved de forskjellige fabrikkene?

— Også i den retning ligger Hunsfos et godt hestehode foran

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:

Edv. Tobiassen

Trykt hos

Edgar Høgføldt A.s, Kristiansand S.
på Hunfos satinert trefritt trykk 110 gr.

de fleste andre. På Follum skulle de forresten snart gå igang med bedriftskjøkken. Det er vesentlig beregnet på ungarer. Noe spesielt velferdshus som vi har, fantes ikke noe sted. En fabrikk hadde forøvrig bibliotek og en annen musikkorps.

— Gikk fabrikkene for fullt?

— Nei. Der var adskillige innskrenkninger. Enkelte fabrikker gikk f. eks. på ett skift fra 9 til 17. På Follum hadde de fellestferie.

— Hvordan så de på den nærværende situasjonen?

— Stort sett som her. De trodde det hele var en overgang og kjørte mest mulig for innlandet og på lager, og håpet på at det skulle bli bedre etter sommeren.

Voreland sier til slutt at han reiste hjem med den tanken at han var glad han var på Hunfos. Ingen steder var det så bra som her. Jeg vil ikke bytte arbeidsplass, sier han, og vi tenker det er mange på Hunfos som sier det samme.

8.

Bedriftsangkoret.

Øvelsene vil begynne første fredag i september. Koret har vært så heldig å få lærer Ramfjord som instruktør også i kommende halvår, og vi venter oss store ting av ham — kanskje han også venter seg litt av koret?

Skal koret bli godt, trenges nok endel flere gode herrestemmer, særlig da basser. Vi må prøve å få med noen riktig mørke, fyldige bassstemmer, hvis bassene skal kunne hevde seg i forhold til de andre stemmegrupper.

Skal en kunne si at hele bedriften er representert, bør vi få med noen av kontordamene også. Dette var ikke mulig i første halvår.

VET DU DET?

1. Hvor stor fart gjorde «United States» på rekordturen over Atlanterhavet?
2. Hvorfra skriver uttrykket «Digt og forbandet løgn» seg.
3. Hvilken nr. i rekkefølgen fikk Norge i kappestriden mellom nasjonene under sommerolympiaden i år?
4. Hva betyr forkortelsen U.N.E. S.C.O.?
5. Hvor gammel er den eldste hardanger-fela som finnes i Norge?
6. Hvor mange medaljer fikk Norge ved sommerolympiaden i år?
7. Hvor ligger Famagusta?
8. Hvor gammel er statsminister Torp?
9. Hvordan ser det islandske flagg ut?
10. Er en markskriker en fugl eller et lite dyr?

Svar side 8.

NYE MATSTELLKURS

Hunfos Fabrikker setter igang nye matstellkurs i begynnelsen av september. Kveldskurset er helt fulltegnet, men ved formiddagskurset er der endel ledige plasser. De husmødre som ønsker å delta, må snarest mulig melde fra til Gudrun Berntsen, papirsalen eller Astrid Haraldstad, kontoret.

HØYTTALERANLEGGET

Kåre Nordhagen holder nå på å legge siste hånd på høyttaleranlegget, og lover å ha det ferdig til sist i denne eller i neste uke.

Det skal blant annet bli musikk til arbeidet. Frøken Brufjell foreslår at det blir arrangert ønskekonsserter, og at bidragene går til Hunsfosposten. Forslaget var riktig nok fremsatt i spøk, men vi synes det var en edel tanke.

Kunne imidlertid ikke idéen om ønskekonsert, hvis den ble gjennomført, komme et enda bedre formål til gode?
Red.

Det later til at de sangere som var med ved starten vil fortsette, og interessen ser ut til å være stor.
S.

PERSONALIA

Pensjonister som fyller år:

Gunvald Hagman 86 år den 12. september.

A. N. Olsen 77 år den 24. sept.

Gurine Lundevold 73 år den 9. september.

Vi gratulerer med 75 års dagen:

Pensjonist Gotfred Neset 9. sept.

Vi gratulerer med 60 års dagen:

Oskar Langevold, cellulosef., 6. september.

Gustav G. Honnemyr, rensieriet, 13. september.

Vi gratulerer med 50 års dagen:

Torgeir Kristiansen, Vakten, 19. september.

Laurits Andersen, cellulosefabr., 10. august.

En av våre gamle pensjonister, August Johansen, døde den 28. juli i år. Johansen var født i Västergötland i Sverige i 1863. Han sluttet på Hunfos i 1937 etter 49 års tjenestetid. Med unntakelse av det siste året, da han var portvakt, arbeidet han alle år i papirfabrikken, hvorav 30 år som pakker.

Johansen var kjent for å være ualminnelig dyktig og pålitelig. Han var i beste forstand en mann av den gamle skole.

Vi lyser fred over hans minne.

To predikanter var ute og reiste og hadde en natt bodd på samme værelse. Om morgenen fant følgende samtale sted mellom dem:

— Nå, sa den ene, — hvordan har du så sovet i natt da?

— Det er dårlig, sa den andre.

— Jeg har ikke kunnet få sove i det hele tatt, for du har snorket i hele natt.

— Neida, var svaret, — hvem var det som sa deg det?

— Jeg hørte det selv, vel.

— Åja, men du må ikke tro på alt du hører.

SPORT - IDRETT

FOTBALL

Hunfos—Sør-Camping 5—0.

Hunfos var arrangør for den siste fotballkampen i vår-sesongen som ble utsatt og spilt 8. august på Moseidmonen.

Sør-Camping er et jevnt bra lag som Hunfos har hatt vanskelig for å overvinne. Vi har tapt og spilt uavgjort med dem, men aldri vunnet. Denne gang lyktes det, og vi vant en fortjent 5-0 seier trauss i at Hagman, Omdal og Sakariassen ikke stilte opp. Til gjengjeld fikk vi se Halvorsen boltre seg med ballen, og det var ikke vanskelig å se at han har spilt før.

Sør-Camping fikk lite eller ingenting til takket være et påpasselig Hunfos-forsvar.

Første mål kom etter ca. 7 min. ved Tønnessen som var frisk i sine angrep. Nummer to var også Tønnessen mann for, 3, 4 og 5 var Olsen mester for. I de siste minuttene var Olsen svært uheldig. Han fikk et spark i høyre lårmuskel og måtte forlate banen og blir sannsynligvis spilleudyktig en tid framover.

Etter kampen hadde vi en samtale med et par av gjestene som uttalte seg rosende om Hunfos-spillerne. — Det er det mest sympatiske laget vi spiller mot, sa Sverre Falkum, — men jamen tok det fire år før dere greidde å slå oss! — Ja, svarte vi, kan du si oss hva årsaken er?

— Det er ikke det at vi er så gode, men vi har vært veldig heldig hver gang vi har spilt mot dere, svarte høyre back, John Fredriksen, — i fjor skulle dere ha vunnet, men vi var heldigst og slo dere 1—0.

Ref.

N.K.L.—Hunfos 1—0.

Det ble en riktig frisk kamp. N. K. L. var de beste gjennom hele kampen, så seiren var fortjent. Det er rart at en så stor bedrift som Hunfos ikke kan stille et

bedre lag på beina. Denne gangen var noen av de vanlige spillerne borte, og straks var det mange huller i laget. Her ser det ut før at man må arbeide på en annen måte.

Okas.

Stafetten «Moseidmonen rundt»

Mandag 1. septbr. skal Hunfos Bedriftsidrettslag arrangere stafetten «Moseidmonen rundt». Løypa er ca. 3000 m lang og inndelt i 7 etapper, varierende fra 250 til 700 m. Starten foregår på Idrettsplassen, derfra til Reber, Betel, Sakariassen, Eikebakken, Klepp og inn til Idrettsplassen igjen.

Starten for stafetten er ca. klokken 18,00.

Like etter stafettløpet blir det en fotballkamp mellom et sammensatt bedriftslag fra Kristiansand og et fra Vennesla.

Vi håper riktig mange vil støtte opp om arrangementet.

Altså, vel møtt på Idrettsplassen mandag 1. september kl. 18,00.

Okas.

Bedriftsidretten.

De aktive idrettslag kommer stadig med kritikk over bedriftsidretten. Deres veer og klager er at man tar folk vekk fra de aktives rekker. Folk som er for eksempel middelmådige fotballspillere de går heller over til bedriftsidretten, for der er de sikre på å komme på laget og så videre.

La oss så ta bedriftsidretten for oss. Jeg vil med en gang si at nå ser jeg på tanken bak bedriftsidretten. På de forskjellige arbeidsplasser kan det nok være et og annet å klage over. Målet er jo hele folket i form, og her er bedriftsidretten et middel til å få flest mulig av bedriftens ansatte i form. Nå er det jo mange veier som fører frem til en god form. Noen liker å spille fotball og går altså den veien, andre friidrett og atter andre håndball, orientering og så videre. Det å holde seg i form er ikke å være konkurransedyktig i de aktives rekker. Da kommer vi inn på et helt annet

treningsprogram. Det å holde seg i form, etter bedriftsidrettens retningslinjer, er samtidig en avkopling fra den daglige rytmen. Det er den største forskjellen på aktiv og bedriftsidrett. Skal man være med blant de aktive i dag koster det både slit og forsakelse.

Innen bedriftsidretten finner man mange gamle idrettsutøvere, som fortsatt er glad i sin idrett og gjerne vil dyrke den selv om de ikke er fullt på høyde med hva de en gang var. Der finner man også mange unge som tar sine første steg på en idrettsbane. Disse unge kan bli så begeistret for idretten at de ikke nøyer seg med bedriftsidretten og går over i de aktives rekker. En sunn og naturlig utvikling.

Jeg ser, som tidligere skrevet, helt generelt på bedriftsidretten og mener at den har stor betydning for samfunnet.

Okas.

Problemspalten.

Det er en ganske pussig ting i min familie, sa Tallmann, — nemlig den at både min tippoldefar, min oldefar, min bestefar, min far, jeg selv og min sønn er født den 13. i en måned. Likeså at vi er født i måneder som følger etter hverandre. Min tipp-oldefar i januar, min oldefar i februar og så videre. — Årstallet da min sønn ble født var kvadratet av min egen alder det året. Årstallet da min far ble født var kvadratet av bestefars alder det året, og når også årstallet da min oldefar ble født tilsvarer kvadratet av min tipp-oldefars alder det året, så kan man vel med en viss rett si at denne egenskap ser ut til å være arvelig. — Men det er vel bare tilfeldigheter.

Kan De gi fødselsdato og år for Tallmanns tipp-oldefar?

Dannelse er ikke det vi har lært, men det vi har tilbake når vi har glemt alt det vi har lært.

Ellen Key.

*

Jo hardere vi arbeider når vi arbeider, desto mer hvile og fornøyelse kan vi tillate oss. Hazlitt.

Vellykket familietur til Hunsfosheimen

Det har ikke vært så mange ettersommersøndager med solmettet sommerstemning og den store ferienesusen i lufta. Men en slik dag hadde vi søndag den 27. juli da 200 vendøler reiste med ferietoget (kl. 9 fra Vikeland st.) til Bjelkekilen med Hunsfosheimen som mål.

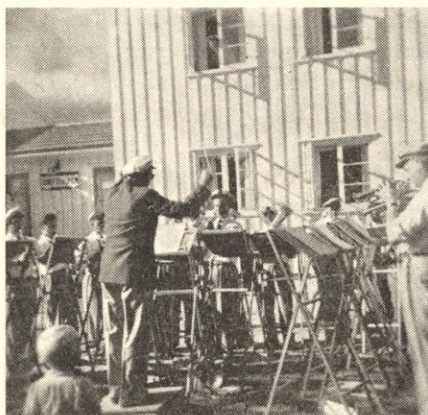
Det var varslet regn kvelden før og det hadde nok fått noen til å slutte av med turen. Andre hadde bestemt seg til å reise først samme morgen da de så den tindrende blåklare himmel.

Allerede på toget var den rette melodien funnet. I vår vogn hørte vi gammelordførers bass overdøve samtlige samtalandes bisummende konversasjon. Svært mange av deltakerne hadde ikke vært på Hunsfosheimen før og det var adskillig forventning i lufta foran ankomsten.

Vi tror førsteinntrykket var adskillig begunstiget av den overraskende korte veien en hadde å tilbakelegge fra togavgang til selve Hunsfosheimen. Som regel pleier slike avstander i vanlig forhåndsomtale å vise seg å være minst 2—3 ganger lengere enn annonsert. Men her var det virkelig bare noen minutters gang fram til målet for søndagsutflukten. De som hadde barnevogner, småbarn og bagasje å bære på, innbefattet mannen med stortromma, ble behagelig overrasket.

Vi som hadde vært til stede på innvielsen av heimen hadde adskillige nye ting å glede oss over i tillegg til det vi så da. Lekeapparater for barn, og voksne med, for den saks skyld, så vi var kommet til. Nymalt og hvit lyste Hunsfosarbeidernes ferielott mot oss i gul sommersol.

Terrenget foran heimen er under opparbeidelse. Her vil en med tiden få en stor tumleplass som lagt ut i grønn plen vil gi den rette kontrastvirkningen i fargen som nå domineres av okerfarger og brun underbund med oransjefargede furustammer som kontrast, mens det grønne er representert i mere fjerntliggende blålige nyanser.

Om dette fotoet er tatt etter eller før korpset ble kåret til dagens mester i tau-trekking vet vi ikke, men etter uttrykket å domme har i allfall dirigenten, Gjertsen, krefter i behold, og nå blåser han og korpset «motstanderne» en lang marsj.

Men det vakreste synsinntrykket som vi tok med oss fra turen var de mange koselige familiegruppene som etter hvert spredte seg ut over terrenget mellom lyngrabber og ranke furustammer.

En ypperlig stemning rådde fra først til sist. Ikke kunne vi ane den minste mislyd. Og hva skulle være mer egnet til å få fram det beste, det gode humør og kameratslig gjenskap om ikke en slik feriesøndag i herlige omgivelser og så med god kaffe til.

Og god kaffe kunne en få kjøpt i litervis fra kjøkkenet hvor flittige vennesla-vertinner mikset og kokte det kjeler og kar kunne holde.

Det var mange kjente vendøler å se rundt i terrenget. Erling Lund

var dagens vert og så ut til å være meget fornøyd med tingenes utvikling. Han hadde visstnok vært en smule urolig på forhånd for om det var ordnet med tilstrekkelig underholdning. Den siden av saken behøvde han ikke bekymre seg for. Vi kunne iallfall ikke oppdage én som syntes å kjede seg.

Foruten gammelordføreren og nyordføreren, som forresten holder på å bli gammel som ordfører har også, så vi «formannen» for Hunsfos skole, Gustav Andersen, som så nesten like blid ut som den dagen han fikk greie på at «han» hadde fått byggetillatelse til første byggetrin for skolen.

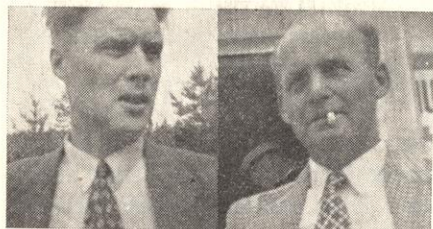
Evigunge Hagbart Olsen så ut til å more seg like godt som under den mest spennende cowboyfilm.

Høyest sto jubelen under «taket» da Alfred Reber heiet opp til tau-trekning mellom karene. Hadde tevelinga pågått lengere tid så ville det vært unødvendig med jordsfreser til planering foran bygningene. Det var også bare på et hengende hår at ikke en av furuene hadde strøket med. I mangel av solid ankermann hadde visstnok et av lagene «kommet til» å slå et halvstikk rundt en altfor fristende furustamme.

Noen kristiansandere beundret både heimen og venneslafolk på ærbødig avstand. Vi så bl. a. samorganisasjonens sekretær, Salvesen, som bare lå og funderte på hvordan han skulle få samtlige bedrifts-

Hagbart Olsen vil helst ha det mørkt når han skal more sitt publikum. Men i dag ser han til sin forundring at folk får latterdøra opp i blendende dagslys og uten Abbot og Castellos medvirkning

Om dette bildet av Gustav Andersen vet vi i alle fall at det er tatt før meldinga om byggetillatelse for Hunsfos skole innløp. Det sies i alle fall at han kan se blidere ut enn på dette fotoet.

Erling Lund, dagens vert, har all grunn til å nyte sin royk med velbehag. Arrangementet var vellykket og rammen omkring det, Hunsfosheimen, er det bare en mening om: Ideell!

ledere til å skaffe sine arbeidere en slik ferieheim.

Vi vekslet noen ord med ham og det var ikke fritt for at han hørtes litt imponert i tonen da samtalen kom inn på heimen.

Tiden gikk fort, akkurat så fort som den skal ved et vellykket arrangement, og gode og mette av sol, mat og drikke, dro feriegjestene tilbake til Vennesla — alle med ønske om at det måtte bli anledning til å få en slik sjanse igjen til samme plassen, om ikke før så til neste sommer.

Wox.

LITT AV HVERT

Balsa-treet, som Kontikiflåten ble laget av, er den letteste tresort man kjenner til. Dets spesifikke vekt er bare halvparten av korkens.

*

For å redusere brannfaren ombord på den nye Atlanterhavsdampere «United States» har man unngått å bruke tre og andre brennbare materialer i overbygninger, innredninger etc. Det sies at de eneste gjenstander av tre som finnes ombord er flyglene og slakterens kjøttstabe.

*

Mylar er navnet på et nytt syntetisk materiale, som man venter skal bli en konkurrent til Cellofan. Det er fremstilt på Du Pont's laboratorier i Amerika, men sannsynligvis vil det gå flere år før det kommer i handelen. Du Pont skal ha brukt en formue av 3 mill. dollars for å komme fram til dette materiale.

POSTKASSEN

Jeg tillater meg herved å spørre om det er mulig å få arrangert noen kunstutstillinger på Hunsfos. Ifølge avisene og kåserier i radioen har det i den senere tid vært holdt flere slike utstillinger ved bedrifter i og omkring Oslo. Meg bekjent har det aldri vært holdt noen egentlig kunstutstilling her i Vennesla. Grunnen er kanskje den at vi ikke har noen kunstforening, og at kunstinteressen ikke synes å være særlig stor her. Ennvidere ligger vi jo ikke så langt fra Kristiansand.

Jeg mener imidlertid at en kunstutstilling en gang i mellom også her oppe ville få en veldig stor betydning når det gjelder å vekke interessen for god kunst, og at den beste måten å få saken ordnet på ville være om en fikk bedriftene interessert, og at disse enkeltvis eller samlet gikk inn for å arrangere disse utstillingene.

Det kommer jo ikke så ganske sjelden såkalte kunstmalerer og tilbyr sine produkter. Jeg sier med vilje «såkalte», for det meste jeg har sett av disse malerne har vært mer glansbilder enn virkelig gode malerier, og jeg er redd folk ofte kjøper katten i sekken.

I forbindelse med utstillingene måtte det gjerne bli holdt opplysende foredrag eller kåserier. Slike foredrag blir det riktignok holdt i radioen av og til, men jeg tror ikke det er mange som hører på dem.

Kunstinteressert.

*

Vi synes idéen med bedriftsutstillinger er god og ser gjerne at den blir gjennomført. Vi vet at direktør Knobel selv er meget kunstinteressert og sikkert ikke vil stille seg uvillig til tanken. Vi bringer herved spørsmålet videre til ham.

Red.

Det vil jeg si: Livet er ikke alt det du ønsker, men det er alt hva du har, så bare ha det, sett en blomst i din hatt og vær lykkelig.

C. W. L. George

Litt om hvordan skatten beregnes.

Skatteseddelen er et dokument som vi alle ser fram til med mer eller mindre «frykt og beven». De ferreste av oss har regnet ut på forhånd hva skatten så noenlunde vil beløpe seg til, og de fleste godtar kanskje de tallene som står på skatteseddelen uten å regne etter at beløpene er riktige. Nå er det riktignok meget sjelden at det forekommer feil i skatteregningen. Spesielt hva kommuneskatten angår er kontrollen meget effektiv. Men alle kan gjøre feil, og hvorfor ikke gå beregningen litt etter i sømmene? Det kan være interessant også å vite hvordan tallene framkommer.

Vi har henvendt oss til likningssekretær Rasmussen, som elskverdiggst har gitt oss endel opplysninger, hvorav vi skal ta med det som måtte være av mest interesse.

I. Kommuneskatten.

Skatteprosenten burde vi kjenne like godt til som den lille multiplikasjonstabellen, men slett ikke alle vet med sikkerhet at i Vennesla er den 17.

Tar vi skatteseddelen for oss finner vi under «Beregningsgrunnlag» en rubrikk lengst til venstre for «Antatt formue». Vi er kanskje så heldige å ha litt formue i form av fast eiendom, noen utestående fordringer eller bil, men beløpet stemmer ikke nøyaktig med det vi har oppgitt i selvangivelsen. Grunnen er at det avrundes nedad til nærmeste 100 kroner. Kommuneskatten av formuen er 4 promille — altså kr. 4,00 for hvert tusen kroner.

Så har vi rubrikkene «Antatt inntekt» og «Skattbar inntekt». Antatt inntekt er bruttoinntekten vår minus fradrag som f. eks. trygdekassepremie, livsforsikringspremie og reiseutgifter. Nettoinntekten avrundes så ned til nærmeste tall som er delelig med 25. Eks.: kr. 7 565,00 avrundes til kr. 7 550,00. Derfra går så klassefradraget, og vi får den skattbare inntekt.

Det skattefrie fradrag i klasse I — altså for den som ingen har å forsørge — er kr. 750,00. For den som er i kl. II — har hustru eller en annen å forsørge — er fradraget kr. 400,00 større, altså kr. 1150,00. Deretter er der en fast stigning på kr. 110,00 i fradraget for hver klasse i tillegg til den foregående stigning, således at stigningen i fradraget fra kl. II til III er kr. 510,00 og kr. 620,00 fra kl. III til IV, og kr. 730,00 fra kl. IV til V. Vi er da kommet opp i et skattefritt fradrag på kr. 3 010,00 i kl. V.

Eksempel:

Antatt inntekt i kl. II ..... kr. 7 550,00
÷ klassefradraget ..... » 1 150,00

Skattbar inntekt ..... kr. 6 400,00

Kommuneskatt 17 % = ... kr. 1 088,00

Som en parentes skal vi nevne at i Kristiansand er det skattefrie fradraget i klasse I kr. 950,00 og i klasse V kr. 4250,00, i sistnevnte klasse således kr. 1240,00 mer enn i Vennesla. Vi skylder imidlertid å gjøre oppmerksom på at tabellen i Vennesla er fordelaktigere enn i de fleste landkommuner i Vest-Agder. Men bør man ikke snart la være å betrakte Vennesla som ren landkommune?

Inntektsgrensen for «tilleggsskatt for høyere inntekter» er nå hevet til 20 000,00 kr. og skatten blir først aktuell når den antatte inntekt ved kommuneskattelikningen overskrider kr. 21 100,00 i kl. I, kr. 22 000,00 i kl. II og så videre.

II. Statsskatten.

Statsskatten for budsjett-terminen 1952—1953 beregnes etter nye regler som ble vedtatt av Stortinget 19. juni i år, og finnes i Kongelig kunngjøring av 20. juni 1952.

Formuesskatten er blitt en del redusert sammenliknet med fjorårets. For formuer under kr. 20 000 får man ingen skatt. Skatten er: av første kr. 20 000 kr. 2 pr. kr. 1000 og av kr. 20—60 000 kr. 3 pr. kr. 1000 og så videre.

Ved beregning av skatten avrundes formuen ned til hele tusen kroner.

Når den antatte inntekt ikke overstiger kr. 20 000 har man forskjellige grenser som er skattefrie. Grensene er for kl. I kr. 3000, for kl. II kr. 4000 og så videre. Skatt av inntekter som overstiger disse grenser blir beregnet etter en viss tabell og kan avleses direkte herav. Tabellen kan visstnok fås kjøpt hos bokhandlerne.

Den nye skatteloven inneholder en bestemmelse som er av interesse for skatteyttere med inntekt høyere enn kr. 10 700 og som har en stigning i inntekten på mer enn en tredjedel av gjennomsnittsinntekten i de to foregående år. Disse kan kreve skatten omberegnet etter en gunstiger form. Kravet må imidlertid framsettes som vanlig klage og innen den fastsatte klagefrist, som i Vennesla er 6. september.

III. Alderstrygd og krigspensjoneringsavgift.

Disse avgifter utgjør 1,3 % av antatt inntekt ved statsskattelikningen. 1 % går til alderstrygd og 0,3 % til kr.p.avg. Avgiften beregnes først når inntekten er kr. 1200,00 eller mer og utliknes første gang når skatteyteren har fylt 18 år, og siste gang det år han fyller 69 år.

Det er sikkert de som kunne ønske nærmere forklaring på det vi har kommet inn på i det foregående, og andre har kanskje noe annet de gjerne vil ha rede på. Likningssekretæren har ikke noe imot at man ringer til ham og spør; men Hunsfosposten vil være takknemlig for å få både spørsmål og svar forelagt. De vil sikkert være av interesse for andre også.

8.

HØSTEN KOMMER

med lange kvelder.

Hygg Dem med en GOD BOK

Flere nye serier kommer nå.

Rimelige avbetalingsvilkår.

VENNESLA
BOKHANDEL

Telefon 6811

MALERVARER

med beste dekkevne og i flere farger

BILLIG GULVBELEGG

VENNESLA SAMVIRKELAG

Telefon 6725

Høsten nærmer seg - - -

Flere typer i varmeovner

EIVIND EIVINDSON

Telef. 6802

ELEKTRISK FORRETNING

Vennesla

Telefon 6785

PHILIPS DYNAMOLYKTER

LOMMELYKTER

Hellesens batterier

FOTBALLER

FOTBALLUTSTYR

SYKKEL og SPORT

Iskrem er sikringskost,
laget av fløte og egg.

Fløte-is fra

S. Hennig-Olsen

får De nu i

Venneslands Restaurant

Krokan - Van lje - Jordbær - Sjokolade.

Bestill Dessert-is i festlige pyramider
til selskapsbruk.

4 sorter ispinner — Begere.

Marshallfondet har bevilget 6 mill. kroner til anlegg av en fabrikk for halmcellulose i Danmark. Den samlede investering blir imidlertid ca. 12 mill. kr., og differansen vil bli innbetalt av danske papirfabrikker og landbruket. — Årsproduksjonen blir på 7000 tonn

cellulose fremstillet av 16 000 tonn halm, og dermed vil planene om å gjøre landet selvforsynt med papir være kommet et langt skritt frem. Fabrikken kommer visstnok til å bli bygget ved Fredericia på Jylland.

FOLK ER RARE

En bonde som er svært interessert i nye jordbruksmetoder, holder foredrag for gårdsgutten sin om en ny slags kunstgjødsel og utbryter til slutt:

— Den dag kommer, Ola, da man kan bære nok gjødsel til et helt mål jord i den ene vestlommen.

— Og avlingen i den andre, sier Ola.

For endel år tilbake — før bilenes tid — måtte doktoren i en av bygdene av sted i sykebesøk. Det var tidlig en morgen i begynnelsen av vinteren. Sneen var ikke kommet, men sprengkaldt var det, og doktoren, som var tykk og svær, hadde kledd seg godt, så han så ekstra omfangsrik ut.

Da skysskaren, som sto klar med hest og trille, fikk se doktoren, ble han bare stående og glo.

— Hva er det du står og glor etter, sa doktoren, — la oss se å komme av sted.

— Æ bare står og lur på om æ skal ta dæ i ett eller to lass, svarte skysskaren.

En gutt ringte opp til en kjøttforretning og spurte kjøpmannen om han hadde fårelår.

— Ja.

— Og syltelabber?

— Ja.

— Og grisehode?

— Ja.

— Så rar Dere må se ut da! sa gutten og la røret på.

I religionstimen talte læreren med barna om dyrplageri og fortalte om en gutt som hadde hugget halen av en katt. Læreren spurte om noen av elevene kunne huske et sted i skriften for forbød slikt.

— Hva Gud har sammenføyet skal intet menneske adskille! svarte lille Hans stolt.

Svar på spørsmålene side 3.

1. 35,59 knop.
2. Ibsens «Peer Gynt».
3. Nr. 17.
4. United Nations Educational Scientific and Cultural Organization.
5. Laget i 1651.
6. 3 gull og 2 sølv.
7. På Cypren.
8. 59 år.
9. Som det norske, men med rødt-hvitt kors på blå bunn.
10. Ingen av delene. Det er en upålitelig, pralende person.

Husk

Kort leveringstid.

at vi fører LAKSEVÅGS ovner, kaminer og vaskegryter.

Peder BERNTSEN
VIKELAND
JERNVARE- & FÆRGEHANDEL

OLAV A. SKISLAND

Alltid godt utvalg i KJØTT
og PØLSEVARER

Telefon 6718

Ring og vi bringer varene.

BILSENTRALEN

DROSJEVAKT — TURBUSS

Vakt hele døgnet. Telefon 6777

Alt i bygningsartikler

Sement - Septiktanker - Kloakkrør - Flettverksnetting
Vi bringer.

MOSEIDMOEN SAMVIRKELAG

Telefon 6780

MALERVARER

Godt utvalg i herre- og barnesko. — Manufaktur.

Alt i kolonial.

VENNESLA LANDHANDEL

Telefon 6740

Brudekjoler - Selskapskjoler

kan bestilles etter mål.
Ellers fikse, ferdige kjoler
i silke og snia.
Stoffer i Snia - Silke.
Vi fører Herbillon-mønster

Min

Herrefrisørsalong

anbefales.

Hårklipp - hårvask - massasje
barbering og føhnbølging.

Central Herrefrisørsalong

Inneh. Odd Fredriksen
Telefon 6802